Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0067

Strategier för fiskeriförvaltning för att skydda känsliga arter, bekämpa invasiva arter och främja lokala ekonomier

Europaparlamentets resolution av den 10 mars 2026 om strategier för fiskeriförvaltning för att skydda känsliga arter, bekämpa invasiva arter och främja lokala ekonomier (2025/2011(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt artikel 43,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG[1],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter[2] (IAS-förordningen),

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 av den 16 september 2009 om handel med sälprodukter[3],

– med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i unionen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken

---

1 EUT L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.
2 EUT L 317, 4.11.2014, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1143/oj.
3 EUT L 286, 31.10.2009, s. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1007/oj.

efterlevs, om ändring av förordningarna (EG) nr 847/96, (EG) nr 2371/2002, (EG) nr 811/2004, (EG) nr 768/2005, (EG) nr 2115/2005, (EG) nr 2166/2005, (EG) nr 388/2006, (EG) nr 509/2007, (EG) nr 676/2007, (EG) nr 1098/2007, (EG) nr 1300/2008, (EG) nr 1342/2008 och upphävande av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1627/94 och (EG) nr 1966/2006[4] (förordningen om fiskerikontroll),

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1241 av den 20 juni 2019 om bevarande av fiskeresurserna och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1967/2006 och (EG) nr 1224/2009, och Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 och (EU) 2019/1022, samt om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 894/97, (EG) nr 850/98, (EG) nr 2549/2000, (EG) nr 254/2002, (EG) nr 812/2004 och (EG) nr 2187/2005[5],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2842 av den 22 november 2023 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1224/2009, och om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1967/2006 och (EG) nr 1005/2008 och Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 och (EU) 2019/473 vad gäller fiskerikontroll[6],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1991 av den 24 juni 2024 om restaurering av natur och om ändring av förordning (EU) 2022/869[7],

– med beaktande av rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter[8] (habitatdirektivet),

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (ramdirektiv om en marin strategi)[9],

---

4 EUT L 343, 22.12.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1224/oj.

5 EUT L 198, 25.7.2019, s. 105, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1241/oj.

6 EUT L, 2023/2842, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj.

7 EUT L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj.

8 EGT L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj.

9 EUT L 164, 25.6.2008, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj.

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar[10] (fågeldirektivet),

– med beaktande av sin resolution av den 9 juni 2021 om EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030: Ge naturen större plats i våra liv[11],

– med beaktande av sin resolution av den 11 maj 2023 om en stark och hållbar algindustri i EU[12],

– med beaktande av sin resolution av den 18 januari 2024 om nuläget i genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken och framtidsutsikterna[13],

– med beaktande av FN:s globala mål för hållbar utveckling, särskilt mål 14 (livet under vattenytan), mål 15 (livet på land), mål 1 (ingen fattigdom), mål 2 (ingen hunger) och mål 11 (hållbara städer och samhällen),

– med beaktande av det globala Kunming–Montreal-ramverket för biologisk mångfald,

– med beaktande av den internationella konventionen om kontroll och hantering av fartygs barlastvatten och sediment,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från fiskeriutskottet (A10-0018/2026), och av följande skäl:

A. EU har länge pekat på vikten av hållbart fiske och ekosystembaserade strategier för fiskeriförvaltning för att bevara den marina biologiska mångfalden, bland annat genom att skydda känsliga arter, stödja lokala ekonomier och säkerställa hållbar livsmedelstrygghet och hållbara livsmedelssystem.

B. EU har infört flera regelverk för återställande och skydd av känsliga marina arter.

C. EU integrerar skyddet och återställandet av känsliga arter i andra rättsliga ramar, till exempel den nyligen ändrade förordningen om fiskerikontroll, för att på så sätt säkerställa en heltäckande strategi

---

10 EUT L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj.
11 EUT C 67, 8.2.2022, s. 25.
12 EUT C, C/2023/1074, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1074/oj.
13 EUT C, C/2024/5734, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj.

för insamling av data som kan användas i samband med bevarande av känsliga arter.

D. Internationella unionen för naturskydd och vård av naturresurserna (IUCN) offentliggör rödlistan för hotade arter, som är en övergripande förteckning över arternas bevarandestatus och ger viktig information om hur allvarligt läget är för känsliga marina arter och pekar på vilka insatser som måste göras.

E. Bifångst av känsliga arter är ett stort hot mot den marina biologiska mångfalden, vilket beaktas i internationella och regionala konventioner och i EU:s lagstiftning.

F. Havsfåglar är en av indikatorerna på de marina ekosystemens hälsa, med tanke på deras roll som topprovdjur i den marina livsmedelskedjan.

G. Det finns flera projekt där berörda parter samarbetar för att pröva nya förvaltningsmetoder och redskap för att minska mängden bifångst och oavsiktlig fångst av känsliga arter i samband med fiske.

H. Uppgifter som offentliggjordes av Europeiska miljöbyrån 2025[14] visade att marina skyddsområden omfattade 13,7 % av EU:s vatten.

I. På serviceportalen för kommissionens Mission Ocean and Waters[15] rapporteras om en studie som visar att fiske under 2023 var tillåtet i över 40 % av de marina skyddsområdena, omfattades av begränsningar i mindre än 25 % och uttryckligen var förbjudet i endast 0,4 %.

J. Invasiva främmande arter (IAS) är en av orsakerna till förlusten av biologisk mångfald. De har en negativ inverkan på fisket, vattenbruket och ekosystemfunktionerna, och de kan skada människors hälsa, infrastruktur och biosäkerheten.

K. Vattenbruk av främmande arter med begränsade kontrollåtgärder utgör en risk, eftersom arten potentiellt kan rymma och bli invasiv, vilket utgör ett hot mot inhemska vilda arter och miljön.

L. EU har antagit flera åtgärder för att förebygga införandet av IAS och för att upptäcka och kartlägga deras rörelser och bekämpa spridningen av dem, särskilt IAS-förordningen, som innehåller en förteckning över invasiva främmande arter av unionsbetydelse och kontrollåtgärder som ska verkställas.

---

14 Europeiska miljöbyrån, *Marine protected areas in Europe’s seas*, Europeiska miljöbyråns webbplats, Analysis and data, Indicators, 6 november 2025.

15 Europeiska kommissionen, *Study on regulations in EU Marine Protected Areas: insights and implications*, webbplatsen Mission Ocean and Waters serviceportal.

M. Enligt IAS-förordningen är invasiva främmande arter de arter vars negativa effekter är så betydande att de kräver samordnade och enhetliga insatser på EU-nivå, och det är därför förbjudet att införa, inneha, föda upp och odla, transportera eller handla med dem, eller att fritt överföra eller släppa ut dem i den naturliga miljön.

N. En av de kvalitativa deskriptorerna för att fastställa god miljöstatus, enligt förteckningen i ramdirektivet om en marin strategi, är att främmande arter som introduceras genom mänsklig verksamhet hålls på nivåer som inte förändrar ekosystemen negativt.

O. Korrekt datainsamling i rätt tid är av stor betydelse för att säkerställa att IAS upptäcks och deras utbredning kartläggs samt för att fastställa och genomföra åtgärder för att motverka spridningen av dessa arter på ett så målinriktat och effektivt sätt som möjligt.

P. Olika verksamheter, såsom sjötransport eller turism, anses vara viktiga vektorer för spridningen av IAS, särskilt beroende på vilka nivåer av begränsningsåtgärder och vaksamhet som tillämpas.

Q. I sin strategi för biologisk mångfald har EU åtagit sig att hantera etablerade IAS och minska antalet rödlistade arter som hotas av dessa med 50 % fram till 2030.

R. Europeiska nätet för information om främmande arter (Easin) övervakar för närvarande 12 423 främmande arter i olika miljöer. Av dem är 1 440 (11,6 %) marina arter. Enligt uppgifter från 2019 påverkas 53 % av Europas kuster av IAS, med stor regional variation – 33 % av kusterna i Östersjön, 100 % i Svarta havet, 98 % i Medelhavet och 25 % i Nordostatlanten.

S. Klimatförändringarna, särskilt uppvärmningen av haven, och den ökade rörligheten för varor och människor är viktiga vektorer för introduktion av IAS och kan öka deras inverkan på känsliga arter, ekosystem och därmed fiskeverksamheten.

T. Den mycket snabba spridningen av IAS orsakar betydande skada för fisket och vattenbruket, både på kort och lång sikt, i form av bland annat skador på fiskeredskap eller infrastruktur för vattenbruk, minskade fångster, en minskning av den naturliga rekryteringen och produktiviteten samt störningar i ekosystemen. Allt detta är ett hot mot den ekologiska balansen och fiskesamhällenas ekonomi.

U. IAS, inbegripet populationer av främmande rovdjursarter, hotar inte bara den ekologiska balansen utan även den sociala och ekonomiska livskraften i fiskesamhällen längs kusterna, särskilt fiskeriverksamheter och små och medelstora vattenbruksföretag.

V. Att låta fiskeriförvaltning och fysisk planering av vattenbruk bygga på ekosystemprinciper kan stärka motståndskraften och anpassningsförmågan i båda branscherna, särskilt lokalt.

W. EU:s yttersta randområden, enligt definitionen i artikel 349 i EUF-fördraget, har unika utmaningar och möjligheter när det gäller fiskeriförvaltning, bevarande av känsliga arter och förebyggande av invasiva arter. Det är viktigt att indikatorerna för att mäta jämvikten mellan fiskekapacitet och fiskemöjligheter anpassas till de verkliga förhållandena lokalt, med beaktande av deras geografiska avlägsenhet, deras rika och unika biologiska mångfald, deras sociala och ekonomiska särdrag och den lokala fiskerisektorns avgörande betydelse för livsmedelstryggheten och ekonomin i dessa regioner.

X. Hanteringen av IAS kräver också kraftfulla internationella åtgärder. I konventionen om biologisk mångfald erkänns IAS som en övergripande fråga, och målet för det globala Kunming–Montreal-ramverket för biologisk mångfald är att introduktion och etablering av IAS ska minska med minst 50 % fram till 2030.

Y. Miljöskyddsinsatser måste åtföljas av åtgärder som stärker den europeiska fiskeflottans konkurrenskraft, säkerställer sektorns ekonomiska lönsamhet och tryggar generationsskiften i kustsamhällena.

Z. Spridningen av invasiva arter och en ökning av populationerna av rovdjursarter i vissa regioner påverkar ekosystemet och fiske- och vattenbrukssektorerna, och det småskaliga kustfisket är särskilt sårbart.

AA. Under ett offentligt samråd som anordnades av kommissionen uppgav 94 % av alla som svarade att de var emot eller starkt emot att sälprodukter släpps ut på marknaden, och avvisade att detta skulle vara en fiskeriförvaltningsåtgärd. 89 % av de som svarade angav att säljakt medför betydande moraliska betänkligheter[16].

AB. Eurostat upprätthåller en omfattande databas med långsiktiga data över fiskefångster som ger värdefull information och kan fungera som underlag för utvecklingen av ändamålsenliga fiskeriförvaltningsstrategier och bedömningar av känsliga arter och kan bidra till tidiga varningar om främmande arter.

AC. Instrument såsom andra effektiva områdesbaserade bevarandeåtgärder kan också bidra till bevarande- och förvaltningsinsatser.

AD. Det finns inga direkta EU-normer för barlastvatten. I reglerna om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av IAS anges att den internationella konventionen om kontroll och hantering av fartygs barlastvatten och sediment kan vara en möjlig åtgärd för förvaltning av invasiva arter av betydelse.

---

16 Europeiska kommissionen, Trade in seal products – fitness check of EU rules, Europeiska kommissionens webbplats.

Känsliga arter är indikatorer på havens motståndskraft

1. Europaparlamentet understryker vikten av att säkerställa sunda marina ekosystem, livsmiljöer och arter i EU.

2. Europaparlamentet framhåller att känsliga arter har en unik funktion i de marina ekosystemen. Förvaltning, bevarande och skydd av dessa arter ger miljömässiga, ekonomiska och sociala fördelar.

3. Europaparlamentet betonar att många känsliga arter är värdefulla indikatorer på de marina ekosystemens hälsa, ger en tidig varning om ekologiska obalanser och bidrar till ekosystemens motståndskraft, med direkt inverkan på fiskets och vattenbrukets produktivitet.

4. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att genomföra en ekosystembaserad strategi för fiskeriförvaltning vid sidan av strategier som fokuserar på bevarandet av känsliga arter, samtidigt som man stöder yrkesfiskarnas ekonomiska och sociala välstånd och säkerställer att EU uppnår sina mål och fullgör sina internationella åtaganden för marina skyddsområden och områden med stor betydelse för den biologiska mångfalden.

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att förändringar i ekosystemen som orsakas av klimatförändringar alltid återspeglas i miljöbedömningar och i fiskeriförvaltningen.

6. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att minska, och om möjligt eliminera, oavsiktliga fångster av känsliga marina arter i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) 2019/1241 för att säkerställa att sådana fångster inte äventyrar dessa arters bevarandestatus.

7. Europaparlamentet understryker att livsmiljöerna har förändrats under de senaste årtiondena, vilket har lett till att vissa arter har försvunnit samtidigt som nya arter har kunnat komma in. Parlamentet betonar i detta avseende behovet av att öka medborgarnas, särskilt yrkesfiskarnas och fritidsfiskarnas, medvetenhet om vikten av datainsamling och behovet av adaptiv förvaltning.

8. Europaparlamentet betonar vikten av vetenskapligt baserade förvaltningsplaner för marina skyddsområden, inbegripet deras miljömässiga, sociala och ekonomiska dimensioner och resultat, för att säkerställa att bevarandeåtgärderna är riktade, verksamma och anpassade till ekosystemspecifika behov och att genomförandet av dem ger avsett resultat. Parlamentet framhåller EU:s mål att skydda 30 % av EU:s hav senast 2030.

9. Europaparlamentet påminner om att fiskare måste vara en integrerad del av lösningen och vara representerade i alla rådgivande organ, och betonar i detta avseende vikten av att säkerställa att alla typer av fiskare är representerade, särskilt de som sysslar med småskaligt och icke-industriellt fiske. Parlamentet är bekymrat över att deras representation inte alltid är tillräckligt säkerställd.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fullt ut utnyttja den gemensamma fiskeripolitikens verktyg, särskilt tekniska åtgärder för att ta itu med samspelet mellan olika fiskeriverksamheter och förbättra skyddet av känsliga arter, samtidigt som man säkerställer rättvis och effektiv kompensation till fiskare som påverkas av förlorat tillträde till traditionella fiskevatten, i linje med bestämmelserna för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att befintlig lagstiftning genomförs och efterlevs.

11. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att fullt ut utnyttja bestämmelserna i artikel 17 i förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken vid tilldelningen av fiskemöjligheter, att uppmuntra fiskare att anta åtgärder för att minimera eller eliminera bifångster av känsliga arter och att ge incitament till fiskefartyg som använder selektiva fiskeredskap eller miljövänligare fiskemetoder, med särskild hänsyn till småskaliga flottor.

12. Europaparlamentet påminner om vikten av uppgifter som samlas in inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken, för att korrekt identifiera fiskets inverkan på känsliga arter, och vikten av bättre övervakningssystem, i linje med vetenskaplig rådgivning och EU-rätten. Parlamentet understryker vikten av heltäckande uppgifter om artspecifik bifångst för att kunna vidta riktade avhjälpande åtgärder, utforma anpassningsbara förvaltningsstrategier och möjliggöra antagande av balanserade och vetenskapligt grundade åtgärder, som även tar hänsyn till socioekonomiska faktorer och säkerställer en tryggad livsmedelsförsörjning i EU.

13. Europaparlamentet betonar vikten av en helhetsgrepp över olika politikområden, vilket kan bidra till att stärka övervakningen, skyddet, återställandet och återhämtningen av känsliga arter och livsmiljöer. Parlamentet betonar i detta avseende vikten av att genomföra den nuvarande lagstiftningen på alla relevanta politikområden, inte bara på de områden som är direkt kopplade till den gemensamma fiskeripolitiken.

14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stärka ekosystemansatsen i förvaltningen av den marina miljön och att samtidigt ta hänsyn till samspelet mellan arter, där så är möjligt, och alla påfrestningar på marina ekosystem, bland annat

klimatförändringar och föroreningar, från både landbaserade och andra källor.

15. Europaparlamentet betonar att marina skyddsområden som effektivt skyddas och förvaltas på grundval av bästa tillgängliga vetenskap bidrar, beroende på deras bevarandemål, till att minimera oavsiktliga fångster av känsliga arter, skydda lekområden och uppväxtområden för fisk och ungfisk samt minska påverkan på känsliga livsmiljöer.

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bedöma den regionala och lokala populationsstorleken, statusen och utvecklingstendenser för arterna, samt obalanserade populationers potentiella effekter på fiskeverksamheten, för att säkerställa en ekosystemansats i fiskeriförvaltningen, inbegripet åtgärder för att skydda känsliga arter.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka stödet till vetenskapliga program om känsliga arter och förvaltningsstrategier, i enlighet med relevant lagstiftning. Parlamentet betonar att känsliga arter, såsom växande skarv- och sälpopulationer, i vissa regioner påverkar fiskbestånd, fiske- och vattenbruksverksamhet och andra populationer av känsliga arter. Parlamentet anser att regelverket har de verktyg som krävs för att möjliggöra förbättringar, med hänsyn till de känsliga arternas lokala status. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att bland de åtgärder som ska vidtas överväga alla möjligheter som föreskrivs i fågeldirektivet och habitatdirektivet för att bättre underlätta en aktiv och ändamålsenlig populationsförvaltning och stödja ekosystembaserad förvaltning.

18. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att se till att EU:s fiskeriförvaltningsstrategier anpassas till den gemensamma fiskeripolitiken, målen i EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 och EU:s internationella åtaganden, exempelvis det globala Kunming–Montreal-ramverket för biologisk mångfald. Parlamentet betonar att man i detta hänseende bör vidta åtgärder för att stoppa minskningen av känsliga arter i EU:s marina ekosystem, bland annat genom att genomföra lämpliga bevarandeåtgärder och skydda livsmiljöer.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att agera i regionala fiskeriförvaltningsorganisationer för att minska och, när så är möjligt, eliminera bifångst av känsliga arter och begränsa handeln med och importen av fisk- och skaldjursprodukter samt stärka åtgärderna mot olagligt, orapporterat och oreglerat fiske, bland annat genom förbättrad tullkontroll och samarbete med partner i regionala fiskeriförvaltningsorganisationer.

Invasiva arter hotar våra hav och vår ekonomi

20. Europaparlamentet understryker att IAS hotar fisket och vattenbruket, den ursprungliga marina biologiska mångfalden och de ursprungliga lokala marina ekosystemen, vilket påverkar yrkesfiskarnas och kustsamhällenas försörjningsmöjligheter och inkomster.

21. Europaparlamentet framhåller det småskaliga kustfiskets viktiga bidrag till de lokala ekonomierna och EU:s livsmedelstrygghet, och betonar att det står inför växande hot från miljöstressfaktorer såsom invasiva arter och klimatförändringar, inbegripet massiva förflyttningar av vissa arter, särskilt på grund av havsuppvärmning, ett fenomen som orsakar allvarliga förluster, särskilt för skaldjursodlare, som bestraffas dubbelt genom minskad produktion och ökade kostnader i samband med rovfiskangrepp.

22. Europaparlamentet påminner om att 88 IAS är strikt reglerade i EU, varav 47 djurarter och 41 växtarter av unionsbetydelse.

23. Europaparlamentet beklagar att den nuvarande förteckningen över arter av unionsbetydelse inte fullt ut återspeglar det hot som IAS utgör för EU:s fiske, vattenbruk och marina miljö. För närvarande finns endast två marina arter (Plotosus lineatus och Rugulopteryx okamurae), samt vissa arter som man hittar i bräckt vatten, upptagna i förteckningen. Parlamentet anser att förteckningen bör förbättras på grundval av aktuell vetenskaplig rådgivning och riskbedömning.

24. Europaparlamentet påpekar behovet av korrekt förvaltning av arter och noterar med oro den ökade förekomsten av arter i vissa regioner, såsom

    a) japanskt jätteostron och främmande kräftarter i södra Nordsjön, särskilt längs den nederländska kusten,

    b) svartmunnad smörbult, som påverkar ekosystemet och framför allt hotar räka, plattfiskar och inhemska smörbultfiskar, framför allt i vattnen kring Nordsjön,

    c) amerikansk blåkrabba, penselkrabba, amerikansk kammanet och klängmedusa i Nordostatlanten,

    d) drakfisk (Pterois miles), blåfläckig pipfisk (Fistularia commersonii) och silverkindad blåsfisk (Lagocephalus sceleratus) runt Grekland och Cypern,

    e) zebramussla (Dreissena polymorpha), som förts in i Ebro, och mal (Silurus glanis), i Spanien,

f) asiatisk klynnebändel (Rugulopteryx okamurae), särskilt i västra Medelhavet.

25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inrätta regionala, artspecifika övervakningssystem, bland annat samordnade system för tidig varning och responsstrategier för främmande arter som påverkar ekonomiskt viktiga livsmiljöer.

26. Europaparlamentet beklagar bristen på särskilda övervakningsprogram för marina IAS och efterlyser bättre övervakningsmetoder, harmonisering av indikatorer i hela EU samt ökat tekniskt och ekonomiskt stöd, särskilt för de yttersta randområdena som på grund av sin unika biologiska mångfald och avlägsna belägenhet behöver specifik ytterligare finansiering.

27. Europaparlamentet rekommenderar att det fastställs en metod för fastställande av tröskelvärden och andra värden för alla europeiska marina regioner och delregioner, med beaktande av påverkan på fisket och vattenbruket, möjligheterna att hantera spridningsvägarna och behovet av striktare kontroll av EU:s och tredjeländers flottor, med inriktning på invasiva arter, och att säkra efterlevnad av bestämmelserna i den internationella konventionen om kontroll och hantering av fartygs barlastvatten och sediment och tillämpa riktlinjer för skrovpåväxt.

28. Europaparlamentet framhåller de potentiella kopplingarna mellan IAS-introduktion i land- och sötvattensekosystem respektive i havsekosystem och deras inverkan på fisket och vattenbruket. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fram en övergripande strategi för att hantera detta.

29. Europaparlamentet betonar att en förebyggande förvaltningsstrategi med helhetsgrepp, baserad på multivektorbaserad spridning, är en absolut prioritering för att effektivt förhindra introduktion av marina IAS och för att åtgärda deras spridning och ta itu med de bakomliggande orsakerna till deras ökning. Parlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att öka användningen av framtidsanalys och ny teknik såsom eDNA, artificiell intelligens och automatiserad övervakning och även i större utsträckning involvera yrkesfiskare, fritidsfiskare, kustsamhällen och medborgarforskning, som verktyg och resurser för att identifiera och prioritera nya, framväxande IAS där riskprofilen för fiske och vattenbruk är hög. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att tillämpa denna integrerade strategi vid genomförandet av den europeiska världshavspakten för att säkerställa samordnade åtgärder mellan sektorer och medlemsstater.

30. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stärka kommunikationen, samordningen och samarbetet, särskilt i gränsöverskridande områden, och dra nytta av biosäkerhet för att snabbt genomföra åtgärder för tidig upptäckt och snabb utrotning av

marina IAS samt att hantera arter som redan har stor spridning. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att samarbeta med medlemsstaterna för att utöka dessa åtgärder genom att samarbeta med tredjeländer som delar samma havsområde.

31. Europaparlamentet rekommenderar ett ökat samarbete mellan vetenskapliga institut och EU:s byråer och organ för att förbättra kunskapsöverföringen och den tillämpade forskningen om spridningen, effekterna och kontrollen av invasiva marina arter.

32. Europaparlamentet understryker att Medelhavet, som enligt FAO har en uppvärmningshastighet som är 20 % högre än i resten av världen, är en särskilt kritisk plats och har fler IAS än något annat hav i världen, med betydande negativa konsekvenser för marina ekosystem och fiskeri- och vattenbrukssektorerna, vilket därför särskilt måste uppmärksammas. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att i detta avseende anslå ytterligare resurser och vidta brådskande åtgärder för att stoppa spridningen av dessa arter i detta havsområde.

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet i dess initiativ för vetenskaplig övervakning och pilotprojekt för att ta itu med utmaningarna med invasiva marina arter.

34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla särskild finansiering, inom ramen för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och andra budgetprogram, för att stödja forskning om och förebyggande och utrotning av invasiva arter eller, om utrotning inte är möjlig, hanteringen av deras spridning och återhämtningen från effekterna av spridningen, i samarbete med fiskare, lokala myndigheter och vetenskapliga organisationer. Parlamentet vidhåller att sådan finansiering bör göras tillgänglig i nästa fleråriga budgetram.

35. Europaparlamentet betonar vikten av Easins anmälningssystem, särskilt för en snabb och heltäckande rapportering av nya upptäckter, utrotningsåtgärder och upptäckter i samband med offentlig kontroll. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att förbättra systemet genom att ge ytterligare information, särskilt uppgifter om spridning, bland annat med hjälp av information från yrkesfiskare, vattenbrukare och alla övriga berörda parter.

36. Europaparlamentet påminner om den internationella dimensionen av IAS och föreslår att EU stärker sina åtgärder i detta avseende, med hjälp av alla tillgängliga internationella forum och i synnerhet regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, konventionen om biologisk mångfald och det globala Kunming-Montreal-ramverket för biologisk mångfald. Parlamentet uppmanar EU att förbättra den samarbetsbaserade kunskapsdelningen och det ömsesidiga utbytet

av lärande med andra internationella organisationer och länder utanför EU.

37. Europaparlamentet lyfter fram potentialen för samarbete med tredjeländer som delar samma havsområden, bland annat inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, för att dela bästa praxis, stimulera investeringar och fastställa gemensamma mål för att motverka effekterna av IAS.

Möjligheter och utmaningar för kustsamhällen

38. Europaparlamentet betonar att IAS har betydande negativa effekter på den marina biologiska mångfalden och ekosystemen, på verksamheter inom den blå ekonomin, inbegripet fiske och vattenbruk, och på annan ekonomisk verksamhet utan anknytning till havet och på kustsamhällen och samhället som helhet. Parlamentet anser att det är mycket viktigt att beakta de bredare sociala, ekonomiska och kulturella konsekvenserna av IAS, utöver förlusten av biologisk mångfald och effekterna på ekosystemen, för att effektivt förhindra nya inträngande och genomföra begränsningsåtgärder med gott resultat.

39. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att ta fram en särskild indikator för känsliga och invasiva arter i EU:s hav, med beaktande av förteckningar som IUCN:s rödlista, och inkludera den i Eurostats publikationer om målen för hållbar utveckling, för att förbättra övervakningen av spridning och åtgärder för bevarande och annan förvaltning.

40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i framtida projekt inom europeiska forsknings- och innovationsprogram integrera finansiering av forskning om IAS och om miljövänliga lösningar för hållbar förvaltning och kontroll av dessa.

41. Europaparlamentet understryker vikten av att stödja de berörda fiskeri- och vattenbruksaktörerna genom kompensationssystem och anpassningsfonder, i linje med befintliga finansiella bestämmelser, särskilt i områden som drabbas av direkta ekonomiska förluster på grund av invasiva arter. Parlamentet understryker behovet av att erbjuda riktade ekonomiska och regleringsbaserade incitament för att uppmuntra lokala fiskare att specifikt fånga och avlägsna invasiva arter, i både kust- och inlandsvatten, som ett sätt att minska det ekologiska trycket och samtidigt stödja lokala försörjningsmöjligheter. Parlamentet understryker den roll som försäkringssystem kan spela för att ta itu med frågan, särskilt konsekvenserna för skaldjursodlare, vattenbruksproducenter och fiskare.

42. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att utveckla medvetandehöjande kampanjer för att informera och engagera fiskare, fisk- och skaldjursodlare, berörda parter inom fiskesektorn, inbegripet fritidsfiskare, och allmänheten om införande, upptäckt och effekter av IAS, hur de påverkar miljön och ekonomin och hur man kan minimera riskerna med deras införande och spridning.

43. Europaparlamentet rekommenderar att om möjligt utarbeta program med fokus på invasiva arter, i syfte att förbättra populationskontrollen och ge fiskare möjlighet till kompensation.

44. Europaparlamentet anser att hanteringen av IAS kan ge möjlighet till ytterligare tillfälliga inkomster genom tillämpad innovation för att generera produkter med mervärde, såsom biogödningsmedel och jordbrukssubstrat, som kan användas för att undertrycka och, när så är möjligt, utrota dessa arter. Parlamentet uppmanar kommissionen att finansiera forskning och tekniköverföring på detta område.

45. Europaparlamentet betonar att om det inte är möjligt att utrota invasiva arter kan utnyttjandet av invasiva arter för mänsklig konsumtion ge fiskare ytterligare tillfälliga inkomster och bidra till välstånd som gynnar de lokala ekonomierna i EU.

46. Europaparlamentet välkomnar den tillfälliga ekonomiska användningen av vissa IAS, såsom alger, för livsmedelsändamål och andra ändamål. Parlamentet påpekar att sådana ändamål, utöver livsmedel, skulle kunna vara djur- och fiskfoder, läkemedel, förpackningar, kosmetika eller biobränslen.

47. Europaparlamentet upprepar att det slutliga målet alltid är att utrota IAS. Parlamentet betonar i detta avseende att det ekonomiska beroendet av att utnyttja IAS alltid bör vara tillfälligt eller sekundärt och att det inte får uppmuntra till spridning eller utsläppande på marknaden av dessa arter.

48. Europaparlamentet efterlyser ökat och särskilt ekonomiskt stöd för att förbättra effektiv förvaltning och skydd av försörjningsmöjligheter i kustsamhällen och marina ekosystem och bevarandet av känsliga arter, och efterlyser system för information, övervakning och tidig varning beträffande IAS på regional och nationell nivå samt EU-nivå, med tanke på de positiva effekterna som ett sådant stöd har på fisket, den biologiska mångfalden och ekosystemen.

49. Europaparlamentet insisterar på att nästa fleråriga budgetram bör omfatta finansiering för att stärka fiskeflottans konkurrenskraft mot bakgrund av utmaningar såsom stigande kostnader, förlust av fiskeområden och invasiva arters påverkan. Parlamentet anser att det är en prioritering att förbättra yrkesfiskarnas tillgång till

ekonomiska resurser för att modernisera sina fartyg, digitalisera sin verksamhet och diversifiera sina inkomstkällor.

50. Europaparlamentet påminner kommissionen om att de yttersta randområdena och ö- och kustområdena är viktiga säkra platser för känsliga marina arter, samtidigt som de är mycket sårbara för IAS. Parlamentet begär att man erkänner vikten av att skydda dessa känsliga arter och bekämpa IAS i dessa regioner, särskilt genom att inrätta ett program med alternativ för lokalt fiske, specifikt för avlägsna områden och öområden. Parlamentet framhåller den hållbara ekoturismens potential att skapa diversifieringsmöjligheter, samtidigt som man bevarar den unika biologiska mångfalden i dessa regioner och ger direkta fördelar för fiskeri- och vattenbrukssektorerna.

°

° °

51. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.